

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1002 ²	Ὑψώσεις Τιμίου Σταυροῦ (Α' Κορ. 1,18-24) Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου 2016 πρωί (2003)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

«Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ»

«Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐ-
στί, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστί» (Α' Κορ. 1,18)

«**Τ**ὸν σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσπο-
τα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζο-
μεν». Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε μία ἀπὸ τὶς
λαμπρότερες ἐορτὲς τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶνε
δὲ ἐορτὴ ὃχι μόνο θρησκευτικὴ ἀλλὰ καὶ ἐ-
θνικὴ. Σήμερα ἡ **ἀγία μας Ἐκκλησία προβά-
λει τὸν τίμιον σταυρόν**· τὸ σταυρόν, ποῦ γιὰ πρῶ-
τη φορὰ πῆρε ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος καὶ τὸν
ὑψωσε ὡς λάβαρο νίκης καὶ θριάμβου· τὸ
σταυρόν, ποῦ ἡ ἀγία Ἑλένη ἔσκαψε βαθειὰ
στὰ Ἱεροσόλυμα, στὸ Γολγοθᾶ, καὶ τὸν ἀνε-
κάλυψε μέσα στὰ κόπρια ποῦ τὸν εἶχαν ρίξει
οἱ Ἑβραῖοι· τὸ σταυρόν, ποῦ ὕστερα ἀπὸ τρια-
κόσια χρόνια ἕνας ἄλλος ἔνδοξος αὐτοκρά-
τωρ τοῦ Βυζαντίου, ὁ Ἡράκλειος, πῆρε ἀπὸ
τὰ χέρια τῶν βαρβάρων, τῶν Περσῶν, καὶ τὸν
ἔστησε ἐν τόπῳ ἁγίῳ· τὸ σταυρόν, ποῦ κράτη-
σαν οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ οἱ ἥρωες
τῆς φυλῆς· τὸ σταυρόν, ποῦ εἶνε σύμβολο καὶ
σημαία τῆς πατρίδος μας· τὸ σταυρόν, ποῦ κή-
ρυττε ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός. Αὐτὸν προ-
βάλλει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας καὶ καλεῖ τὰ
πιστὰ τῆς τέκνα νὰ τὸν προσκυνήσουν.

Ἀλλὰ φτάνει, ἀγαπητοί μου, νὰ προσκυνά-
 κανεῖς τὸ σταυρόν γιὰ νὰ λέγεται Χριστιανός;
Καλὸ καὶ ἅγιο τὸ αἶτημα αὐτό, νὰ ἐρχώμαστε
τὴν ἡμέρα αὐτή, ποῦ εἶνε μιὰ δεύτερη Μεγά-
λη Παρασκευή, νὰ ἐρχώμαστε στὸ ναὸ γιὰ νὰ
προσκυνούμε τὸν τίμιον σταυρόν· ἀλλὰ χρειά-
ζεται κάτι σπουδαιότερο. Ποιό εἶνε τὸ σπου-
δαιότερο; Τὸ σπουδαιότερο εἶνε **νὰ πιστεύ-
ουμε**. Τί νὰ πιστεύουμε; **Στὸν ἐσταυρωμένο
καὶ ἀναστάντα Χριστόν**. Νὰ πιστεύουμε ὅπως
πίστευε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Αὐτὸς σήμερα
κηρύττει καὶ λέει· «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ
τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ
σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστί» (Α' Κορ. 1,18).
Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ ῥητὸ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε,

ἀγαπητοί μου, νὰ πῶ λίγα λόγια, γιὰ νὰ κατα-
λάβουμε τὸ λόγο τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅτι
ὁ σταυρὸς γιὰ ἄλλους μὲν εἶνε μωρία καὶ
σκάνδαλο, γιὰ ἄλλους δὲ σοφία καὶ δύναμις.

Πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας **τί ἦταν ὁ
σταυρὸς πρὸ Χριστοῦ**. Πρὸ Χριστοῦ ὁ σταυ-
ρὸς προκαλοῦσε φρίκη. Ὅπως σήμερα ἡ ἀγ-
χόνη, ἡ λαιμητόμος καὶ ἄλλα ὄργανα θανατι-
κῆς ἐκτελέσεως προκαλοῦν τὴ φρίκη, ἔτσι
στὸν ἀρχαῖο κόσμον προκαλοῦσε ὁ σταυρὸς.
Ἡ θανάτωση διὰ σταυροῦ ἦταν **ἡ χειρότερη
ποινὴ** τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Στὸ σταυρόν κα-
τεδικάζονταν ἀποφῶλια τέρατα τῆς Ῥωμαϊ-
κῆς αὐτοκρατορίας, μεγάλοι ἐγκληματίες, μη-
τροκτόνοι, πατροκτόνοι, προδότες, καθάρμα-
τα τῆς κοινωνίας ποῦ διέπραξαν τὰ φρικτότε-
ρα ἐγκλήματα, τὰ λεγόμενα *εἰδεχθῆ* ἐγκλή-
ματα. Κάρφωναν τοὺς κακούργους αὐτοὺς
πάνω στὰ ξύλα τοῦ σταυροῦ καὶ τοὺς ἄφηναν
ἐκεῖ ἄταφους· καὶ τσακάλια τὴ νύχτα καὶ ὄρ-
νεα τὴν ἡμέρα ἔτρωγαν τὶς σάρκες τους.

Σ' αὐτὸ τὸν ἀτιμωτικὸ θάνατον, κατ' ἀπαίτη-
σιν τῶν Ἑβραίων, **κατεδίκασε** ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐξ-
ουσία **τὸ Χριστόν**. Τὸν κατεδίκασαν σὲ σταυρι-
κὸ θάνατον, **γιὰ νὰ τὸν ἐξευτελίσουν**. Νόμι-
ζαν, ὅτι ἔτσι θὰ ἔσβηνε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Ἀλλ' ὁ Ἐσταυρωμένος νίκησε. Πῶς
νίκησε; Τὸ λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν τὸν πίστεψαν. Γιατί δὲν τὸν
πίστεψαν; Γιατί ἔλεγαν - ἔκαναν τὴν ἐξῆς λο-
γικὴ σκέψιν· Ἐὰν ὁ Χριστὸς ἦταν Θεός, θὰ ἔ-
πρεπε νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ σταυρόν· ἂν ἦταν
Θεός, θὰ ἔπρεπε νὰ διαλύσῃ τοὺς σταυρωτάς
του μὲ ἀστραπὲς καὶ βροντὰς καὶ κανεῖς νὰ μὴ
μπορῇ νὰ τὸν πλησιάσῃ. **Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ
δύναμί του;**... Οἱ Ἕλληνες πάλι, οἱ εἰδωλολά-
τρες, ἔλεγαν· Ἄν ἦταν Θεός, ποιά ἡ ἀνάγκη

νά σταυρωθῇ; μπορούσε μὲ ἄλλο μέσο νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Ἄν ἦταν Θεός, θὰ εὑρίσκε κάποιον ἄλλο τρόπο. **Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ σοφία του;**... Ἔτσι ὁ σταυρὸς ἦτανε γιὰ ἄλλους μὲν «μωρία», γιὰ ἄλλους δὲ «σκάνδαλον», πέτρα νὰ σκοντάφτουν. Κανείς δὲν πίστευε τὸν ἐσταυρωμένο Κύριό μας· οἱ μὲν Ἰουδαῖοι τὸν θανάτωσαν, οἱ δὲ Ἕλληνες τὸν ἀπέρριψαν. Ἀπόδειξις ὅτι, ὅταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἦρθε στὴν Ἀθήνα, στὴν πόλι τῶν ἐπιστημῶν, κι ἀνέβηκε στὸν Ἀρειο πάγο καὶ μαζεύτηκαν ἀπὸ κάτω οἱ φιλόσοφοι, καὶ κήρυξε καὶ εἶπε, ὅτι ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε καὶ ἀναστήθηκε, ἐκάγχαζε ὅλο ἐκεῖνο τὸ ἀκροατήριον, φιλόσοφοι στοῖκοί, ἐπικούρειοι καὶ ὅλων τῶν σχολῶν. Ἐκάγχαζαν καὶ ἔλεγαν· Τί λέει αὐτὸς ὁ ἀνόητος ἄνθρωπος; τί ἦρθε ἐδῶ νὰ μᾶς πῇ; Γιὰ ἓνα Θεὸ ποὺ σταυρώθηκε; Ἐμεῖς τὸ Θεὸ δὲν τὸν ἔχουμε γιὰ τόσο ἀδύναμο, ὥστε νὰ τὸν περιπαίξουν οἱ ἄνθρωποι... Καὶ δὲν πίστεψαν. Ἀπὸ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο πίστεψαν μόνο ἓνας ἀρεοπαγίτης, ὁ Διονύσιος, μία γυναῖκα ποὺ λεγόταν Δάμαρις, καὶ «ἕτεροι σὺν αὐτοῖς», μερικοὶ ἀκόμη κοντὰ σ' αὐτούς (Πράξ. 17,34). Ἔτσι, λοιπὸν, ὁ σταυρὸς ἦταν γιὰ μὲν τοὺς Ἰουδαίους «σκάνδαλον», ἀδυναμία, γιὰ δὲ τὸν εἰδωλολατρικὸν κόσμον «μωρία», κάτι τὸ ἀνόητο, ἓνα εἶδος γελοῖο.

Ἄλλ' ἐδῶ εἶνε τὸ θαυμαστό. Ἐκεῖνο ποὺ οἱ μὲν Ἰουδαῖοι τὸ ἀπορρίπτουν ὡς ἀδυναμία, οἱ δὲ Ἕλληνες τὸ περιφρονοῦν ὡς ἀνοησία, ὅσοι πίστεψαν στὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τὸ εἶδαν τελείως διαφορετικά. Οἱ μὲν ἄπιστοι Ἰουδαῖοι εἶδαν τὸν Ἐσταυρωμένο ὡς ἓνα ἄνθρωπο ἀδύναμο, ἀνάξιο τῶν προσδοκιῶν τους, καὶ τὸν περιφρόνησαν καὶ τὸν σταύρωσαν (παράδειγμα ὁ Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας)· ὅσοι ὅμως ἀπ' αὐτοὺς δέχθηκαν τὸ εὐαγγέλιον, διέκριναν στὸ Χριστὸ τὸ ἐντελὲς ἀντίθετο· πίσω ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἀδυναμία εἶδαν «*Θεοῦ δύναμιν*» (Α' Κορ. 1,24), κ' ἔπесαν καὶ τὸν προσκύνησαν (παράδειγμα ὁ ἀπόστολος Παῦλος). Ὁ ἴδιος διαχωρισμὸς παρατηρεῖται καὶ στοὺς Ἕλληνες - εἰδωλολάτρες. Ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς χλεύασαν τὸ κήρυγμα τοῦ σταυροῦ, αὐτοὶ στὸ πρόσωπο τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ δὲν εἶδαν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ γελοιότητα, μιὰ ἀνοησία, ποὺ δὲν ἐντυπωσίαζε καθόλου τὴ σκέψιν τους (παράδειγμα οἱ ἐπικούρειοι καὶ οἱ στοῖκοι ἀκροαταὶ στὸν Ἀρειο πάγον)· ὅσοι ὅμως ἀπὸ τὸν εἰδωλολατρικὸν κόσμον πίστεψαν, αὐτοὶ πίσω ἀπὸ τὴν κατὰ κόσμον μωρία τοῦ σταυροῦ εἶδαν τὸ πάνσοφο σχέδιον τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου, διέκριναν «*Θεοῦ σο-*

φίαν» (ἐ.ἀ.), καὶ ἀσπάσθησαν τὸ εὐαγγέλιον μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ τους (παράδειγμα ὁ ἀρεοπαγίτης Διονύσιος).

Πῶς, τώρα, τὸ ἴδιον πρᾶγμα εἶνε καὶ μωρία καὶ σοφία; πῶς τὸ ἴδιον πρᾶγμα εἶνε καὶ δύναμις καὶ ἀδυναμία; πῶς τὸ ἴδιον πρόσωπο εἶνε δύο πράγματα ἀντίθετα. Μὴ φανῇ παράδοξο. Θ' ἀναφέρω **δύο παραδείγματα**. Τὸ **φῶς** εἶνε τὸ γλυκύτερο καὶ ποθητότερο πρᾶγμα στὸν κόσμον. Ἀλλὰ τὸ φῶς αὐτὸ εἶνε εὐχάριστο γιὰ τοὺς ὑγιεῖς ὀφθαλμούς, γιὰ τὰ γερά μάτια· γιὰ τὰ ἄρρωστα μάτια, γι' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πάθει ὀφθαλμία, εἶνε δυσάρεστο· δὲν μποροῦν νὰ τὸ βλέπουν. Ἄν πᾶτε στὰ ὀφθαλμιατρεῖα, θὰ δῆτε ὅτι τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς ἔχουν σὲ σκοτεινοὺς θαλάμους· διότι τὰ ἀσθενῆ μάτια δὲν μποροῦν ν' ἀντικρύσουν τὸ πλούσιον φῶς. Ὅπως λοιπὸν ὅσοι ἔχουν ἀσθενικὰ μάτια κρύβονται σὲ σκιὰς ἢ σὲ σπηλιές, κατὰ παρόμοιον τρόπο καὶ ὅσοι ἔχουν ἀσθενικὴ τὴν ψυχὴ δὲν μποροῦν ν' ἀντικρύσουν τὸ φῶς τοῦ πνευματικοῦ ἡλίου. Καὶ ὅπως καὶ τὸ πιὸ ἐκλεκτὸ φαγητὸ δὲν εἶνε εὐχάριστο στὸν ἄρρωστο, ἔτσι καὶ ἡ πνευματικὴ τροφή. Τὸ καλύτερο φαγητὸ νὰ δώσῃ στὸν ἄρρωστο, δὲν τὸ τρώει· καὶ τὸ γλύκυσμα ἀκόμα τοῦ φαίνεται πικρό. Ἔτσι καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου· σὲ ὠρισμένους εἶνε δυσάρεστο.

Ἄλλο ἓνα παράδειγμα. Θὰ ἔχετε ἀκούσει γιὰ τοὺς **γῦπες**, τὰ μαῦρα ἐκεῖνα ὄρνεα ποὺ πετοῦν καὶ τρῶνε πτώματα. Ξέρετε πῶς τὰ κάνουν νὰ ψοφήσουν; Πᾶνε στὴ φωλιά τους καὶ ρίχνουν – τί; Ἄρωμα. Καὶ μόλις οἱ γῦπες ὀσφρανθοῦν τὸ ἄρωμα, πεθαίνουν. Ὅπως λοιπὸν τὸ ἄρωμα γιὰ τοὺς γῦπες εἶνε θάνατος καὶ ἐξόντωση, ἔτσι καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου γιὰ ἀνθρώπους διεφθαρμένους, ἀπίστους, ἀθέους, φαυλοβίους, εἶνε ἀποκρουστικόν, εἶνε θάνατος.

* * *

Ἀγαπητοί μου! Ἐνώπιον τοῦ τιμίου σταυροῦ **οἱ ἄνθρωποι δείχνουν ποιοὶ πραγματικὰ εἶνε**. Ὁ σταυρὸς εἶνε ζυγός, ζυγαριά, ποὺ ζυγίζει τὴν ἀληθινὴ ἀξία τοῦ καθενός, ὅποιος καὶ ἂν εἶνε.

Ἐμεῖς **τί εἴμαστε ἄραγε**, ἀληθινοὶ ἢ κίβδηλοι; πιστοὶ ἢ ἄπιστοι; Ἀλλοίμονο ἂν ὁ σταυρὸς ἀφήνῃ τὴν καρδιά μας ἀσυγκίνητη.

Εἴθε μέσα σ' ἓνα κόσμον, ποὺ καὶ σήμερα περιφρονεῖ τὸν Ἐσταυρωμένο, ἔμεῖς νὰ μείνουμε **πιστοὶ** στὸ ὄνομά του καὶ νὰ εἶνε γιὰ μᾶς «*Θεοῦ δυνάμεις καὶ Θεοῦ σοφία*»· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**